

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— fnt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy óra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
televel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**

Főpíacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petit-
soronkint 5 krajvával
számítatnak.

Wlassics tanügyi programja.

Debreczen, február 10.

(T.) Magas színvonalu és széles látókörű műveltség és fölfogás párosulva tapasztalatokban edzett és erőteljesen kifejlődött gyakorlati érzéssel és soha nem lankadó tetterővel, ezek jellemzik Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter működését, mely tevékenység dolgában nagynevű elődjét Trefort Agostont is tulszárnyalta. Eddigi sikerei után ítélve és hallva azt, hogy közoktatásügyi viszonyainkat nem szépítve, hanem természetű leplezetlenséggel és közvetlenséggel írta le, alapos reményeket táplálhatunk az iránt, hogy maga elé kitűzött terveit mégis megvalósítja.

Pedig ez épen nem csekélység, mert Wlassics a tanügyi politikáranézve kifejtett programbeszédében az oktatásügynek minden ágára kiterjeszkedett és minden téren talált újítani, javítani valót. Beszéde polemizáló válasz volt az eddig felszólaló ellenzéki képviselőkkel szemben, de e mellett egyuttal valóságos öntudatos és tervszerű tanügyi programbeszéd, amelyből a merész és nem fáradó kezdeményező képesség mel-

lett az előrelátó és böles mérséklet egyaránt kiviláglott. És nem a reális viszonyok helyes fölismérésében rejlik egyik legfőbb éltető gyökere Wlassics Gyula tagadhatatlan sikereinek, s ebből fognak további sikerei erőteljes módon kihajítani.

A miniszter expozéját legmagasabb foku tanítással, az egyetemivel kezdte. E téren kiváló gondját képezi, hogy tanári erők folytonos szakreszcenciája meg legyen, ami a mi viszonyaink között, ahol csak két helyen van egyetem és szakszerű művelése a tudományoknak, különösen fontos. Nem csekélyebb jelentőséggel bír az egyetem tanítás sikeressége, melyet az u. n. szemináriumok nagy mértékben előmozdítanak ugyan, de egyuttal nagyon helyesen utalt a miniszter arra, hogy a szülőknak is komoly kötelességük fiaik szigorú ellenőrzésével és a kötelességérzet felköltésével a tanár munkájának sikerét előmozdítani.

A középiskolai oktatás kérdésében a tanárképzésre fekteti Wlassics a főszólyt, ami a legfontosabb is. A tanár az iskola lelke, semmi sem pótolhatja a jó tanárt, de a jó tanár a rendszer legtöbb

hibáit pótolhatják. Az a fő tehát, hogy jó tanárokat neveljünk és képezzük ki. Ennek tagadhatatlanul nagy lendületet előidéző emeltyüje továbbá a tanári állás anyagi helyzetének javítása is, amely egyuttal a tanárság társadalmi reputációját is növelné. Ennek javítását Wlassics a legkomolyabban megígérte és illetve arra a képviselőházat valóságos lelkesedéssel fölkérte.

A né oktatás tekintetében a miniszter határozottan állást foglalt annak államosítása ellen. Elvi szempontból sokat lehetne az államosítás mellett érvelni, de a gyakorlati viszonyokat tekintve lehetetlen elzárkozni Wlassics fölfogásának helyessége elől, mert a nagy iskolafentartó elemeket, a felekezeti, községeket megsemmisíteni nem lehet s másrészt nincs is annyi pénzünk, amennyi az államosításra kellene. Nézetünk szerint nem is okvetlenül szükséges, hogy a népiskolát állami pénz tartsa fenn, elég az, hogy az állam a tanítóképzésre döntő befolyást gyakoroljon és hogy folyton ellenőrizze a népiskolák szellemét, irányát és eredményeit.

Mindezen nagy fontosságú kulturális kérdésekről Wlassics be-

TÁRCSA.

Mit akarsz itt?

A szép és az egész fővárosban ismeretes Adelgunda a Margit-szigetről hazafelé, a hajón meghűtötte magát.

Először csak köhögött.

Fel sem vette s másnap, — hüvös, tavaszi este volt, — nagyon könnyű öltözékben kocikázott ki a Stefánia-utra.

Ejjel láza volt; nem gondolt vele.

A házi orvos azt ajánlotta, maradjon otthon; nem hallgatott rá. A ki a világban él, annak kötelességei vannak; az élvezetben, mulatságban kifáradni nem szabad s egy kis lázaeska nem ok arra, hogy elmaradjon. A társaságban megbocsátják, ha valaki a pénz vagy más ígéret megfizetésében nem fontos, de azt, ha elmarad, a hová a megjelenésre kötelezte magát, soha.

A hegyek közé rendeztek a kedvéért egy kirándulást. Nagyonnyalkán, könnyen öltözött; tánczolt, megivott egy pohár jól behűtött pezsgőt.

A szél fúj, mikor hazakocsizott, arca ki volt pirulva, egész lénye felhevülve, még sem burkolózott be köpenyébe.

Alaposan meghűlt.

Másnap a házi orvos nagyon aggodalmas arczal távozott tőle s a cselédségnek

kijelentette, hogy ő nagysága komolyan rosszul van.

Adelgundának nem voltak rokonai, legalább a fővárosban nem. Cselédei csak barátait értesítették.

A szalonban halomszámra gyűlt a részvétlátogatók jegye. Sokan órákat töltöttek ott, hogy a katasztrófa beérkezését várják s epedve óhajtották annak eltávolítását.

A kórházból ápolónők jöttek, e mellett két fiatal orvos éjjel-nappal a kórágynál volt.

A láz azt a fokot érte el, mikor önkívület áll be. Még három más orvost hívtak konziliumra, a kik az esetet nagyon veszedelmesnek tartották.

A beteg ott feküdt, nem tudva magáról semmit; szemei üvegesen meredtek. A katasztrófa már nem soká késhetik.

A cselédek, többnyire hű cselédek, a kis nappaliban a beteg néhány bizalmasabb barátójával már siratták, úgy, mintha meg lenne halva és tanácskoztak azon: itt legyen-e a temetés vagy falun, abban a szép kis kertben, az egyszerű falusi temetőben, hol oly kedves időket töltött Adelgunda.

Egyik ezt, másik azt akarta. A szoba egy sarkában térdenállva egy ötéves gyermek imádkozott.

Nem értette a jelenetet. Nézték a beteg drága ruháit, ékszereit. A legrégebb cseléd elmondotta, hogy milyen gazdag a

nagyságos asszony s a milyen jószívű, nem feledkezik el róluk.

A gyermeket csak ekkor vették észre és megkérdezték: Mit akarsz itt?

— Keresztanyámért imádkozom, — felelt a gyermek.

Szégnyeközve néztek össze és a ki tudott, egy esendes imát mondott a betegért. Csengetyű szólt a beteg szobájából.

A régi bizalmas cseléd könyes szemekkel jött vissza s ezt jelentette:

— A láz erős, de az eszmélet visszatért, ő nagysága ügyvédért küld, végrendekezni akar.

Néhány barát és barátónó rögtön arra vette a beszédet, hogy kire mit hágy, ki lesz az általános örökös.

A kis gyermek, ki a jelenetet nem értette, még mindig ott térdelt a szoba szögletében; odanézték s újra kérdezték: Mit akarsz itt?

— Keresztanyámért imádkozom, felelt a gyermek és folytatta imáját.

A cselédek, bizalmas barátok és barátónók már arról beszélgettek, mibe temesék el Adelgundát.

Kékbe.

Fehérbe.

Piros habselyembe.

Barna ruhába.

A sárga derékkal.

Nem tudtak megegyezni. Abban egyetértettek, hogy ékszereket ne tegyenek rá. Miért vinné ezeket el magával.

ható alapossággal és megkapó közvetlenséggel beszélt szembe-
szökő módon jelét adva annak,
hogy közoktatási viszonyaink hiá-
nyai teljesen tisztán látja s hogy
azok orvoslásának eszközeit éles
gyakorlati érzéssel tudja megvá-
lasztani.

— Belföldi hírek. (A delegációk idei ülészaka.) A külügyminiszternek Buda-
pesten való időzése alatt megbeszélés
tárgya volt közte és a magyar kormány-
elnök közt a delegációk egybeülésének
időpontja is. A delegációknak ez idén
Budapesten egybehívandó ülészaka a
szokottnál korábban, valószínűleg már
május hó közepe táján veendi kezdetét.
Az osztrák delegáció Budapesten épült
diszes palotájában fogja tartani az üléseit.
— (Uj indemnitás.) A költségvetési vita
a képviselőházban annyira vontatottan
foly, hogy mindinkább elenyészik annak
a valószínűsége, miként az indemnitás-
föhhatalmazásban megállapított végső ha-
tánapig, márczius hó végéig, létrejöhes-
sen a budget-törvény. Február hó közepéig
eltart a közoktatási költségvetés tárgya-
lása; hátra vannak még a kereskedelmi,
földmívelési, igazságügyi, honvédelmi és
pénzügyi tárczák budgetje s hátra van a
költségvetési előirányzatnak a főrendház-
ban való tárgyalása is. Ily körülmények
közt a kormány már is számolni kényte-
len az indemnitás meghosszabbításának
szükségével s erre vonatkozó törvényja-
vaslatát, értesülésünk szerint, még február
hó vége előtt be fogja nyújtani. **— Pulszky
viselt dolgai.** A vizsgálat új adatokat hoz
felszínre. Kiderült, hogy Pulszky Károly
Olaszországban az állami vásárlásokon
kívül privát üzleteket is csinált. Többek
közt Weiner és Grünbaum szabócég
részére vásárolt selyembrokatokat, melye-
ket mint az országos képtár küldeményeit
elszámolás nélkül esempészett be az or-
szágba. Wlassics Gyula kultuszminiszter
a művészi ügyek ideiglenes vezetésével
Than Mórt bízta meg.

— Külföldi hírek. (Luzultált király.) A
belga kamara szombati ülésén hallatlan

botrány történt. A szocialisták ocsmányul
inzultálták a királyt. Demoblon képviselő
azt mondta, hogy a király elaljasítja a
maga felségét a párisi félvilági hölgyek-
kel. Erre a nyilatkozatra iszonyu zaj és
mozgás támadt, végül a Ház utálatát
fejezte ki a sérelem felett. — (Boris át-
térése.) Ferdinánd fejedelem a szobránje
elnökének beszédére következőleg vála-
szolt: Aldozatot hozott a hazának, olyan
nagy és egyszersmind oly kegyetlen és
mélyre metsző áldozatot, amilyenre a
történelemben még nem volt példa. Bul-
gária üdvéért és boldogságáért odaadta
zálogul saját gyermekét s ezért meglazi-
totta családjának kötelékeit és széttépte
azokat, melyek őt a Nyugathoz fűzték.
Ennek ellenében most már a néptől nem
zajos ovációkat és hízogó hódolatot,
hanem tiszteletet és személye iránti bizal-
mat követel. Elvárja, hogy február má-
sodika határkövet fog képezni a köz-
vélemény megtisztulásának, hogy e nap-
tól kezdve Bulgáriában nem lesz tér oly
gyalázatos sajtó számára, mely csak esel-
szövek aljas céljait szolgálja a lelki-
ismeretlen ellenzék számára, mely az
uralkodó személyét és Bulgária becsületét
inzultusaival beszenyezi. A fejedelem e
felkiáltással végezte beszédét: „A Nyugat
anathemat mondott rám, a Kelet hajnal-
pirja sugározza körül dynasziámat és
ragyogjon jövőnk felett!” Bismarck herceg
lapja azt tanácsolja Ferdinándnak, hogy ő
is térjen át az orthodox hitre.

Debreczen és a kereskedelmi vámsszövetség.

(Folytatás.)

Elismerjük, hogy az efféle visszaélé-
sek és egészségtelen hitelviszonyoknak
orvoslása első sorban a törvényes intéz-
kedések feladata és hogy csak azután
következhetik a pénzforgalom legfőbb
regulatorának az ország által szabadalma-
zott jegybanknak akciója, melynek olyan-
nak kell lenni, hogy a jogosult követel-
mények keretét egészen kitöltse.

De hát ezen keretnek kitöltéséhez az
osztrák magyar bank jelen szervezetében
és ügykezelési formái mellett nem alkal-

mas. Mert noha készséggel elismerjük,
hogy az ipari és kereskedelmi hitel ki-
elégítése érdekében mindazt elismerésre
méltó módon ez idő szerint megteszi, a
mi egyáltalában jelen szervezete mellett
megtehető; de kielégítetlenül hagyja a
mezőgazdasági érdekek eminens fontos-
ságu és kétségbevonhatlan jogosultsággal
bíró hiteligényeit.

Ezek szerint tehát az állam összer-
deke nem nyer kielégítést és nem is
nyerhet mindaddig, míg a bank szerve-
zete a gazdasági hitel igényeihez is nem
alkalmazkodik.

De ha Magyarország tulnyomó gaz-
dasági és Ausztria tulnyomó ipari és
kereskedelmi hiteligényeinek részaránya
kielégítése, a bank jelen szervezetének
megváltoztatása mellett kivihetetlen, —
akkor feltétlenül követelnünk kell az ön-
álló magyar jegybanknak felállítását.

A valuta rendezésének kérdésével rö-
viden végezhetünk, mert az már annyira
elő van készítve és a rendezés iránya és
formája oly részletességgel van Ausztriá-
val közösen megállapítva, hogy e tekin-
tetben csak azt óhajjuk nyomatékosan
kérelmezni, hogy a megállapodások úgy
az aranykészlet beszerzésére, valamint a
rendezés szükséges egyéb teendőire nézve,
minkét fél részéről, de kiváltképen Ausz-
tria részéről be is tartassanak, nehogy
az osztrák szomszédainknál tört foglalo
azon áramlat, hogy valutánk rendezése
elodáztassék, érvényre juthasson s eképen
azon rendkívüli áldozatok, melyeket Ma-
gyarország az aranykészletek beszerzésé-
vel s az államjegyek bevonásával már
meghozott, eredmény nélkül megsemmi-
süljenek.

A vámszövetség VIII-ik cikkének
rendelkezése szerint a vasúti tarifák mind-
két állam területén egyenlő elvek szerint
a kölcsönös forgalom érdekeinek megfelle-
lően állapítandók meg, — szabadkéz ha-
gyatván fenn mindenik félnek arra nézve,
hogy saját belföldi forgalmát aképen ren-
dezze be, amint azt érdeke kívánja, de
ki van zárva, hogy az idegen áruk for-
galma bármelyik fél termelési érdekének
károsodásával eszközöltessék.

(Folyt. köv.)

Megérkezett az ügyvéd. Mindenki ki-
ment a tanukon kívül a szobából.

A végrendelet írásához hozzáfogott
az ügyvéd, úgy a hogy Adelgunda dik-
tálta.

Furesa végrendelet volt ez.

A vagyon jórésze arra esett, ki érte
legbuzgóbban imádkozott.

Ezután következtek a részletek.

Egy magát piperészni szerető nőre
jelentékeny értéket hagyott azzal a fel-
tétellel, hogy soha mosóruhán kívül, a mi
harmadévi divatra van szabva, mást ne
viseljen és tükrét vonja be fekete posztó-
val, hogy soha bele ne nézhessen.

Gyönyörű briliánt-gyűrűjét a pezsgő-
t szenvedélyesen kedvelő egyik tisztelő-
jére hagyta, kikötve azt, hogy halála év-
fordulója hónapjában ne igyék pezsgőt.

Egy realista írónak rendelte adni
legszebb olajfestményét, hogy olvassa már
egyszer az életet is.

Cselédjeinek tisztességes évpénzt sza-
bott ki, de azért ezeknek a szomszédok-
hoz nem volt szabad rá panaszkodni járni.

Könyvtárát atheista tisztviselője kapta
azzal a kötelességgel, hogy templomba
járjon.

A végrendelet nagyon sok pontból
állt, sok emberről, tárgyról intézkedett és
valóságos iskola volt a hagyományokra,
mert kinek-kinek a legrosszabb szenvedé-
lyével, szokásával kellett szakítani.

Mindenkire olyasvalamit hagyott, a

mi annak kedves és értékes, de nagy
erejébe került a föltételeket megtartani.

A társaságban nem tudták elképzelni,
hogy szokjanak le?

Z. asszony a mások megszólásáról.

Y. ur a neheztelésekről.

F. a terde izlésről.

G. az ellentmondásról.

N. a szöke hajról.

K. a hazugságról stb.

Ezeket lázas álmában gondolta, ter-
velte ki. Előtte vonultak el azok a furesa
jelenetek, melyek arra a tételre alakulnak,
hogy a kielégített érdek sok emberi szen-
vedélyt és rossz szokást változtat meg.

Mikor magához jött s a ház nem
ingerelte képzeletét és gondolatát, vissza-
emlékezett e képzetekre és megvalósítá-
son tervezgetett.

A halál gondolata is föllépett. A ki
életét jól végezi, az nem félhet a halál-
tól; a ki sokat csalódott, annak a halál
kedves s várt vendége.

Csak borus részeivel foglalkozott
életének.

Korán árván maradt.

Az emberek önzése nevelte.

A kit szeretett, nem szerette.

Csalódott.

Csalódásából kiábrándulni nem tudott.

Az élvezetekben keresett szórakozást.

Leleke, szíve megridegült.

Álmai eserbentagyták.

Terveivel elbukott.

Rosznak hitték.

Ezek az életképek vonultak el előtte
s úgy érezte, hogy meg van érve a halálra.

Miben lehetne öröme?

Szíve azt sugta, hogy a jó esele-
kedetekben.

Ezért még élni is érdemes s ott van
a hit, a vallás. Még nem készült el eléggé
a halálra; az Isten ellen sokat mulasztott.
Ennél a tételnél határozta el, hogy
arra hagyja vagyonát, ki érte legbuzgóbb-
ban imádkozott.

Meghozta a végrendeletet, aláírta: a
két tanu nagyot nézett erre a problémátikus
intézkedésre.

A halál nem szegődött szeszélyei
szolgálatába. Két nap mulva tul volt a
krizisen.

Lábadozni kezdett. Lassanként be-
eresztették hozzá az örökösöket. Az örömtől
csak szinlelték. Csupa fanyar arcz volt, a
kiket maga körül látott.

No, ezekért ugyan nem lett volna
érdemes meghalni.

A kis keresztífu, ahogy meghallotta a
keresztanya javulását többé, nem jött el.
Tapsolt kezeivel, hogy keresztanyja meg-
gyógyult.

Mikor már egészen magához jött,
akkor elkezdett kutatni, ki imádkozott
érte?

Azt fedezte föl, hogy bizony erről
elfeledtek épen úgy, mint az imádkozó
kis gyermekről, kire annyiszor rivaltak,
hogy: mit akarsz itt?

Erdélyi Gyula.

S z i n h á z.

(P.) Szombaton „A velencei kalmár” került színre nálunk közepes számú közönség előtt. De hát az idők jele már az, hogy a Shakespearei darabok nem számíthatnak telt házra — mi nálunk. Pedig hát — érdemes lett volna ezt megnézni, mert jó előadás volt, bár a rendezőség azt a hibát követte el, hogy sokat kihagyott belőle.

Az est dicsőségéből az oroszlanrész mindenesetre a Sándor Emilé, a ki Shylockot játszotta meg olyan művészi alakítással, a melyet régen láttunk ebben a szerepben színpadunkon. Valóban fenséges élvezet volt őt nézni mindvégig — de különösen, midőn leánya szökésén dühöng, és midőn a törvényszék előtt követeli a fontnyi hushozi jogának megítélését. Shylockot Shakespeare is csak ilyennek képzelhette s köszönjük Sándor Emilnek azt az élvezetet, melyben bennünket részeltetett.

Hevessy (Antonió) a velencei kalmár szerepét helyes felfogással játszotta meg.

Klenovits (Bascanió) nem volt eléggé szenvedélyes a szerelmi jelenetben. Egyébként alakítása jó volt.

Klenovitsné (Portia) a tőle megszokott alakítással játszotta gazdag urnó szerepét, kifogásunk csak az, hogy a törvényszéki jelenetben nem volt jól maszkírozva. Azaz, hogy arcát sehogy sem maszkírozta, pedig így lehetetlen hogy férje, amint arcára tekint, rögtön fel ne ismerje. Ugyanezt mondhatjuk Takács Jolánra, ki Nerissát személyesítette.

Tapólczy (Gratianó) Rózsahegy (Solamió) Szathmáry (Lorenzó) Bajnóczy Valér (Jessica) mindnyájan jók voltak.

A rendezés a Hevessy Gábor mesteri kezére vallott.

* **B. Ruzsinszky Ilona fellépte.** Tegnap, vasárnap ünnepe volt színházba járó közönségünknek. Dédelgetett kedvence, a szezon eddigi részében annyira nélkülözött primadonna, B. Ruzsinszky Ilona hosszabb szünet után ezuttal lépett fel először a *Bánymester* operette-ben.

Az általános várakozás hangulata ült a zsúfolt nézőtér felett, míg a bevezető művésznő, ki *Fichtenau* grófkisasszonyt személyesítette. — *Ott fenn a hegyekben* — kezdetű belépő dalát énekelve megjelent a lámpák előtt.

A lelkesült öröm zaja zúgott végig az egész színházban s mintegy villany-ütésre tört ki a frenetikus taps és éljenzés a nézőtér minden helyén, mire a színpadon megindult a virágosz.

Először a zsinórpadról remek babékoszoru ereszkedett alá, gyönyörű, ruhának való selyem szalagjával, mellette egy kisebb koszoru, melynek szalagján csak ennyi állott: *a kedves mamának — kis fia.*

Az orkestrumból egymásután emelkedtek fel az impozáns szépségű, élővirágokból készített nagy lant és több hatalmas virágcsokor.

Ezalatt a színpad bal részéből bájos jelenség, egy fehérbe öltözött kis leány, *Borcsai* Erzsike tűnt elő, piczi karjain nehezen emelve a nyitott széles selyem tokba helyezett ezüst babékoszort, a debreczeni közönség szeretetének, elismerésének legszebb megnyilatkozását. A rávésett emlék-verssorokat már előbbi lap-számunkban közöltük.

A közönség szünni nem akaró tapsai az egész színházat betöltő virág illatár között harsant fel újra az ovációkra félbeszakadt zene s a művésznő megkezdte énekét.

Ha az csak olyan könnyen ment volna! A kitüntető, lelkes fogadtatás annyira el-fogódottá tette, hogy csaknem könyekre fakadt és időbe került, míg gyönyörű hangjának teljes szépségét ismét érvényesíthette.

Mézédes, rég nem hallott hangja, mint üdítő fuvalom szállott végig a nézőtérre. Brillans coloraturájával egymásután interpretálta Zeller melodikus dallamait, kísérve a publikum lelkes, folyton megújuló elismerő tapsaitól, éljencitől.

Az ünnepies színházi est kritikáját különben legjobban kifejezte az a közönség általános véleményét tolmácsoló egyetlen szó: *valahára!*

Galyassy Paula (Nelli) szerepét a beteg Margó Zelma helyett hirtelen vette át s daczára ennek, elég biztosan és szépen énekelt s általában játéka kifogástalan volt.

Krémer Tiszay helyett játszotta a bányagazgató szerepét kellő discretióval.

Lozsarekné (Elfrida) az ő kacagató humorával nagy hatást csinált. *Némét* I. (Roderik) kitűnően énekelt s a többiek is mind a szokott jók voltak.

Irodalom — művészet.

* **Gyorsíró-könyv.** Tyroler Leontin gyorsírást tanárnő, az országos magyar gyorsíró egyesület gyorsíró és gépiró iskolájának igazgatója „Válogatott olvasmányok Jókai Mór műveiből” czímen egy 30 lapra terjedő 5 elbeszélést tartalmazó Gabelsberger-Markovits rendszerű levelező gyorsírással kiállított s esinosan autografált füzetet bocsátott közre. Kiadó és egyszersmind a füzetke autographálója a gyorsíró nők között eddig is első helyen állott rendszerünk iránti ideális szeretet s lankadást nem ismerő munkásság tekintetében, mit most még jobban bizonyított, mert az autographálás rendkívül figyelmet s türelmet igényel, a kiadás pedig, sajnos! biztos veszteség és jelen esetben annyival inkább, mivel kiadó urnó füzetkéje árát a millenniumkor tartandó nemzetközi gyorsíró-kongresszus költségeire adja. Ára példányonként 25 kr. Megrendelhető kiadóval Budapest, Károly-körút 9. szám I em. *Medgyesi* Károly gyorsíró-tanár.

Mulatság.

* **A veres-kereszt-egylet bálja.** Az országos érdekű humanus missziókat teljesítő veres-kereszt-egylet debreczeni fiókjá szombaton este tartotta meg évenként szokásos táncvígalmát az *Arany Bika* ez alkalomra külön remekül díszített nagytermében.

A „qui miscuit utile dulci” — elvénél fogva ezuttal is nagyszámu, distingváló közönség jelent meg a jótékony vigalomra. A bált a fényes jelző már csak annyiban is megilleti, mert városunk előkelő hölgyei mellett az egylet czéljaiban, hivatásában különösen érdekelt militia, a helyőrség tisztikara által mindig erősen képviselve van.

Ezuttal is ott láttuk polgári notabilitásaink között katonai helyőrségünk legelőkelőbb tisztjeit s azokkal természetesen a nagyszámu törzs- és főtiszteket.

A remek virág-guirlandokkal ékített teremben este 9 órakor felhangzott a katonazenekar nyitánya, majd a Magyar testvérek kezdtek táncra huzni s így felváltva játszottak a hajnali órákig.

Jelen voltak:

Asszonyságok: Jekelfalussy ezredesné, Görgey ezredesné, Drauzenz alezredesné, Bíró ezredesné, Berger Jenőné, Dobos alezredesné, Ábrahám Lászlóné, Nyiri alezredesné, Szikszay Szabó Józsefné, Kardos Lászlóné, Sárváry Gyuláné, Szigmeth Károlyné, Wurmb alezredesné, Berger Henrikné, Szinay Gyuláné, Szakmáry Elemérné, Varga Fe enczné, Antal századosné, Szabó Kálmánné, Vecsey Zoltánné, Eötvös K. Lajzóné, Czégely Istvánné, Szegeő Istvánné, Tóth Aurélné, Visky Károlyné, Bruckner Ernőné.

Kisasszonyságok: Dégenfeld Anna grófné, Szil-

nay Erzsike, Görgey Terike, Antal Margit, és Böske, Szegeő nővérek, Wurmb Adél, Sárváry Adél, Szabó Irénke, Berger Mariska, Varga Irén, Kardos Ilona, Tóby Pepi, Czégeli Vilma, Bajnóczy Valéria, Nagy Ilonka, Horváth Mariska, Ábrahám Irma, Sz. Szabó Lenke, Mayer Olga, Menninger Ida, Visky Adél, Tarbay Mariska, Eötvös Flóra.

* **Meghívó.** A debreczeni függetlenségi és 48-as párt 1896. évi február hó 15-én, azaz szombaton a „Korona” vendéglő disztermében zártkörű táncvígalmat tart. Belépti-díj személyenként 1 frt. Belépti-jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók a kör helyiségében és este a pénztárnál. Felülfizetések hirtálapilag nyugtáztatnak. Jójú ételek és italokról gondoskodva lesz. Kezdeté 8 órakor.

* **Fodrász-bál.** Tegnap, vasárnap este, a debreczeni fodrász- és borbély-segédék tartották táncvígalmukat szép sikerrel a Korona vendéglő disztermében. Veres Tóni, kinek zenekara játszott a bálon, sikerült esárdást is szerzett ez alkalomra s akiknek alkalmuk nyílt hallani, dicsérettel emlékeznek meg róla. A fodrász- és borbély-segédék táncrendjeikkel is remekeltek; mindegyiken rajta van Kiss Ferencz felvételében a teljes rendezőség arezképesportja. A multság reggelig tartott.

* **A debreczeni izraelita iskolaszék** az izraelita iskola felszerelésére 1896. február hó 22-én a „Bika”-szálloda disztermében zártkörű iskola-bált rendez. Belépti-jegy személyenként 3 kor., család-jegy 7 kor., páholy 10 kor. (Páholyba lépőknek nem kell személy-jegyvet váltani.) Jegyek előre válthatók: Schwarz B., Szent-Királyi T. és Boros Festv. uraknál. Páholyok előjegyezhetők Schwarz B. üzletében. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirtálapilag nyugtáztunk.

Udvardi Cserna Vincze.

1840. nov. 14. — 1896. február 9.

Mélységes gyász érte tegnap este a debreczeni kir. főügyészséget, a mennyiben ennek érdemekben gazdag, nagy tudásu, ritka szívjóságú vezetője: *Udvardi Cserna Vincze* elhunyt. *Themis* istennő gyászfátyolba öltözött és a kir. tábla ormáról lefüggő fekete lobogó szomoruan jelzi azt a mérhetlen veszteséget, mely az igazságszolgáltatást és büntető judikaturát érte.

A beszédes szemek tiszta fénye elhomályosodott, a munkás, örökké tevékeny agy nem ad többé a jogi téren világosságot, a nemes szív megszünt dobogni és miszegényebbek lettünk ismét egy jelessel, kinek ravatalánál aggódva kezdhetjük a klaszikus költővel: *Vajh! ki lép ürrült nyomodba.*

Távozásá, szívüinktől való elszakadása annál fájdalmasabb nyomokat hagy hátra lelkünkben, mert férfikora teljében ragadta el körünkől a halál angyala. Nagy alkotások szállnak vele sirjába büntető judikaturánk nehezen pótolható kárára, s nemes lelkének, kátói jellemének páratlan igazságszeretetének emléke még sokáig fog vigasztalásunkra szolgálni.

Elmondhatjuk róla, hogy azon könnyeket, melyeket koporsójára hullatunk mint a közélet hű munkása és mint ember igazán megérdemli.

Udvardi Cserna Vincze a szépirodalomban és a jogszolgáltatás terén egyformán kiváló helyet foglalt el; — de mégis,

mint az isteni és emberi törvények, a jogrend öre, mint közvádó tünt ki magasan széleskörű ösmereteivel, mély tudományával a kir. ügyészek sorában. — Európai műveltségű lelket, magyar szívet, legnemesebb szív-jóságot egyesített magában. Szigorú volt ott, ahol igazi bűnösnek bűnét kellett megtorolnia, de nem kereste mindig és mindenütt a vádlottban a vétkest. Ha éles szemével, mélyreható eszével ártatlannak látta, ösmerete fel a vádlottak padján ülöt, ő maga segítette, hogy kiszabadulhasson a törvény sújtó szakaszainak békőiből.

A király bizalma, a törvények, a jog- és igazság legfőbb öreinek kegye két királyi ítélő tábla nagy területén lévő kir. ügyészségek fölé állította őt és e méltóságos hivatalában míg egyfelől öntudatosan és soha nem lankadó erélyvel, bizalommal mindig azon munkálkodott, hogy az ügyészi intézmény megtartsa azt a magas színvonalat, amelyre Kozma Ferenc királyi főügyész szervező talentuma emelte, — másfelől alárendeltjeivel szemben mindig nyájás, leereszkedő volt, — a ki az igazi érdemek méltánylásával, atyai gondoskodással nyerte meg alantasainak tiszteletét, ragaszkodását.

A férfi és ember erényeinek fényes sugarai ragyogták be az ő nemes, ideális lelkét. Soha nem kereste a feltűnést; lármá, zaj nélkül működött áldásosan és hasznos sikerekkel, mint a csendes termékenyítő májusi eső. Szerette a társas életet, — a barátságot. Szellemes társalgó volt a kit mindig élvezettel hallgattak azok, akik közlebe juthattak s a kaszinóban annak a körnek, mely körülötte csoportosult, mindig ő volt központja, lelke.

Hitéhez mély, erős meggyőződéssel ragaszkodott; igazán, hiven szerette egyházát: az ev. ref. egyházat. Nagyon buzgó, puritán kálvinista volt, aki nem csupán azzal nyilvánította hithűségét, hogy az egyházi élet minden mozzanata iránt melegen érdeklődött, hanem azzal is, hogy szorgalmasan eljár a templomba, amit — fájdalom — ma már nem minden előkelő állású urról mondhatunk el.

Családi élete mintaszerű volt. Egy áldott szívű, szerető hitves a boldogság verőfényével aranyozta be életét. De tegnap elsötétült ez a fényesen ragyogó nap, a halál gyászba borította a hü feleséget, aki önfeláldozóan ápolta, gondozta utolsó lehelletéig a betegségben gyötrődő férjét. Magas műveltségű egyetlen leánya, dr. Fábry Sándor, békésmegyei alispán neje. Mikor leányának két kedves gyermekéről, unokáiról, beszéltek előtte, a kikben neki legnagyobb gyönyörűsége telt, szemei kigyultak az édes öröm lángjától.

Benne valóban jó és igaz ember hunyt el.

Életrajzi adatait a következőkben foglalhatjuk össze:

Udvardi Cserna Vincze régi köznemes családból származott. 1840. nov. 14-én született Székesfehérvárott. Iskolái elvégzése után szülő földjén csakhamar közszolgálatba lépett. Mint fehérmegyei aljegyző kezdte fényes pályáját, amelyben egyedül saját tehetsége segítségével küzdötte fel magát. 1868-ban megyei alügyészre választották, 1872-ben, a bíróságok államosításakor székesfehérvári kir. alügyészre nevezte ki a király, 1875-ben karczagi, 1878-ban veszprémi, 1887-ben budapestvidéki kir. ügyészre lépett elő. Még ugyanazon évben budapesti királyi főügyészi helyettesé nevezte ki a király.

A királyi táblák decentralizálásakor 1891-ben a felség kegye őt állította a Debreczenben szervezett kir. főügyészség élére, a melynek hatasköre alá a debreczeni és nagyvárad kir. ítélő táblák területén lévő ügyészségek tartoznak.

Debreczent nagyon szerette, a mely neki főügyészsé kinevezése óta kedves otthonává lett. Általában a dunántúli kálvinista Cserna-család mindig ragaszkodott Debreczenhez, ennek főiskolájához. Testvéröcse Géza, a korán elhunyt jeles költő, valamint testvérbátyja Ferenc, nyugalmazott járásbíró a debreczeni kollégium növendékei voltak.

Cserna Vincze ugy a szépirodalom, mint a szakirodalom terén nem közönséges munkásságot fejtett ki.

Legelső szépirodalmi művei Arany János Koszorujában láttak napvilágot, amelyeket ő Udvard V. név alatt írott. Elbeszélései önálló kötetekben is megjelentek. Egy regényét harmadéve közölte a Pesti Hirlap.

Az új büntető törvénykönyv első magyar-átzatát is ő írta meg; valamint két kötetben összegyűjtötte a nevezetesebb büneseteket, amelyeknek rendkívül nagy hasznát veszik a gyakorló ügyvédek, bírák és ügyészek.

Testi szervezete gyöngé volt és csak ugy bírta a munkát, hogy minden esztendőben Gleichenberg és Koritnicza egészség-építő üde levegőjét, vizét vette igénybe.

Néhány nappal ezelőtt a legveszedelmesebb betegségek egyike, a tifusz ágyba döntötte. A város legkitűnőbb orvosait hívták segítségül. Hasztalan kérte le aggodó családja Budapestről Kéty tanárt.

Tegnap beállott a válságos pillanat. Kilenc orvos állott a beteg körül és próbálta visszaadni a haldoklót az életnek, — családjának. Nem sikerült. Az este 8 órakor felesége karjai között kilehelte nemes lelkét.

Utolsó kívánsága az volt, hogy őt puritán kálvinista módon, a legegyszerűbb szertartással temessék el. Porhüvelyét közönséges deszkakoporsóba tegyék és fölötté Orosz István tanítóképző tanár mondjon rövid imát. Az is az ő kívánsága volt, hogy egyszerű ravatalát a közkörház halottas kamarájában állítsák fel. Onnan kísérik ki utolsó útján — a temetőbe.

Minden ugy fog megtörténni, a hogy ő akarta.

Kernáts Gyula „Kegyelet” vállalata ma délután szállítja ki a halottat a közkörházba, a honnan holnap délután lesz a temetés.

Koszoruk a derék, jó ember koporsójára már is özönével érkeznek.

Családjá a következő szomorú jelentést adta ki, — a mely ezzel, a szokásból már kimenő régi kálvinista jelmonddal kezdődik:

A. B. F. R. A.

(A boldog feltámadás reménye alatt.)

Cserna Vinczené szül. Réh Eleonora ugy maga, mint egyetlen leánya Karolin férj. Fábry Sándorné, veje Fábry Sándor és kis unokái Eleonora és Sándorka nevében is fájdalommal tudatja a jó férjnek, apának, ipának, illetve nagyapának Udvardi Cserna Vincze debreczeni kir. főügyésznek életének 56-ik, házasságának 28-ik, közszolgálatának 29-ik évében, az alulirt napon este 8 órakor bekövetkezett elhunytát. A boldogultnak hült tetemei, ömaga által rendelt szigorú egyszerűséggel folyó hó 11-ik napján d. u. 4. órakor fognak rövid ima után a közkörházi halottas kamarából a Kossuth-utcai temetőbe végső nyugvóhelyökre szállíttatni. Debreczen, 1896. február 9. Áldás emlékezetén!

Érdekes, hogy e gyászjelentést még életében maga fogalmazta a megboldogult, csak a halál és temetés idejét kellett abban kitélteni.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az írtatára feleknek felvilágosításokat átad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtő-szekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírószobai kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Ötthon”-a. Keresk. akadémia palotájában.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Famunkafelállítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva a hétvégén, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szomban d. e. 11—12 óráig.

Február 15. Jogász- és tisztviselői-kör bálja. Február 18. Az Evang. filigrány- és tea-estélye az Arany Bika szálloda disztermében.

Február 21. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

Február 22. Izr. ifjúság iskola bálja az „Arany Bika” szálloda disztermében.

Márczius 6. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

— Személyi hír. Kiss Aron a tiszántúli ev. ref. egyházkerület püspöke, tegnap délután egész családjával Szatmárra utazott, hogy részt vegyen testvéreinek, Kiss Gedeonnak Szatmár város rendőrfőkapitányának, ma végbement 50 éves hivatali szolgálatának jubileumán, melyről néhány nap előtt lapunkban is megemlékeztünk.

— A lótenyészbizottmány tegnapi ülésében Steinfeld Mihály elnök bejelentette, hogy Debreczenben az idén négy tiszta Nonius, egy félvér angol és egy Forrás nevű angol telivér fog fedeztetni; utóbbi 10 frtért. Mivel több gazdának kívánsága volt, hogy egy telivér arabs mén is választassék ki, amit azonban a debreczeni méntelepről ezúttal nem tehetek meg, — a gazdasági egyesület 350 frtért Bábólnáról kibérelt egy arabs telivért, amely a gazdasági egyesület tagjainak 5, más gazdának 6 frtért fedez. A bizottmány elhatározta, hogy a június 5—12-ig Budapesten tartandó tenyész állatkiállításra a népies ellemből két 3 éves anyakanczát küld fel csikóval. A példányokat a Hortobágyon választja ki kihajtás után.

— B. Ruzsinszky Ilonának a „Kis alamuszi”-ban mára tervezett fellépése a művészgyöngyölkedése folytán — orvosi rendeletre — néhány napra elmarad.

— Megszökött hetes. Mihalszky Antal lengyel származású hetes a Margit-fürdő vendéglőjében álkulesot csináltatott a vendéglős Wertheim-szekrényéhez s gazdája távollétében rendesen felnyitotta a szekrényt, természetesen nem azért, hogy üresen huzza ki abból a kezét. De rajta vesztett, mert a vendéglős észrevette, hogy fogy a pénze s a pinczében kérdőre vonta, megmotozta. Megtalálta nála az álkulesot, meg egy Lembergbe feladott ajánlott levélről a vevényt. — A hetes azonban egy őrizetlen pillanatban kalap nélkül kiugrott

a gazda kezei közül és a kerteken keresztül elmenekült. — Telefonon értesítették aztán a fürdőből a rendőrséget, hogy fogja el Mihalszkit, a ki a lopott pénzből előzőleg már órát, revolvert vásárolt, a fürdő személyzetét pedig gavallérosan söröztette. Mihalszky még nem került újra kézre.

— **Halálozások.** Régi tősgyökeres czivis család Nesztorát temetik ma délután: id. Mike Ferencz volt városi bizottsági tagot nagymester-utezai házából. 68 évet élt. A Mike-család a legrégebbek közé tartozik Debreczenben, amely háromszáz év óta mindig Nagy-mester-utezán lakik, talán mostani házuk is ugyanazon a telken áll, a melyen a család ősei már a XVII. században is laktak, amikor a Mikék főbírókat, szenátorokat adtak Debreczennek. — Egy másik polgárcsalád is gyászol. Özv. Végh Mihályné szül. Tóth Sára asszonyt szintén ma délután temetik nagy kiterjedésű tagjaitól könyezve.

— **Eljegyzés.** Molnár Károly helybeli fiatal fűszerkereskedő eljegyezte Bihari István közútszteleiben álló polgártársunk kedves leányát, *Erzsikét*.

— **20.000 levél.** A közelmúlt napokban az ezredéves országos kiállítás ujonnan szervezett külön postahivatala 20.000 levelet expedált az ország minden vidékébe, a legnagyobb városokba és a legkisebb falvakba és tanyákra egyaránt. A ország minden községi elöljárósága, minden felekezeti lelkészi hivatala, minden tanítója és minden jegyzője kapott ezekből a levelekből, amelyekben azokat a kedvezményeket és előnyöket ismerteti az igazgatóság, melyeket a tömegesen felránduló földmives és munkás népnek nyújt. Az igazgatóság e felsorolt hatósági személyeket megkéri, hogy ezeket a tájékoztató lapokat a néppel mindenhol megösmertessék, s így valószínű, hogy egy-két hét múlva már nem lesz olyan ember Magyarországon, a ki nem tudja, hogy minő nagy ünnepre készül a nemzet ebben az esztendőben, s hogy erre az ünnepre alig 4—5 forint költséggel 2—3 napra felrándulhat a fővárosba.

— **A h.-bőszörményi ev. ref. egyház** az üresedésben levő egyházmegyei egyházi tanácsbírói állásra Szabó Lajos h.-hadbázilelkészre adta hetes szavazatát.

— **Földmivesek kongresszusa.** A földmivesek országos gyűlése június közepén lesz Budapesten. Eleinte Debreczenbe tervezték, de azután elállottak ettől. A gyűlésnek, — melyet a szocialisták rendeznek, — aligha lesz azonban sikere, mert eddig a szétküldött felhívásokra még egyetlen válasz sem érkezett be.

— **Eltűnt béres.** Fekete János nős, családos béresgazda m. hó 15-én tartózkodási helyéről, B.-Ujvárosról eltűnt. Hozzá tartozói jelentést tettek eltűnéséről a szolgabíróságnak, mely országosan körözteti a béresgazdát.

— **Köszönet.** Nagyságos Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester urtól f. évi február 2-án a honvéd-egylet részére 12 frt összeget midőn átvettem, e kegyes adományért ugy az öreg honvédek, valamint a magam részéről is hálás köszönetemet nyilvánítani el nem mulaszthatom. Dr. Hegedüs Pál honvéd-egyleti elnök.

— **Férj az ajtó mögött.** Egy derék lábbeli készítővel esett meg ez az eset. A derék lábbelikészítő betévedt tegnap este egyik korezmába s ott az italtól jól elkészült. Mámoros fejfel bandukolt haza és szűk volt neki az uteza is. Mikor ugy tíz óra tájban hazatért a háza kapujához, hiába zörgetett azon vagy egy jó negyed óráig. Végre is nagy haragjában neki állott az egyetlen utezára néző ablaknak és bot hízán az öklével bevverte azt. Belül a szobából erre éktelen sikoltozással verte föl a házat a felesége, hogy: „Rablók, gyilkosok!”

A mint hősünk befele kezdett mászni az ablakon, hát elébe állott egy fiatal ember, aki mellett félve huzódott meg igéző pongyolában a fiatal asszony és már férjét le akarta ütni, midőn az megszólal:

— Hé asszony, hogy kerül ez a fiatal ember ide?

— Hallgass öreg, hiszen oly lármát csaptam, hogy csak be kellett valakinek jönnie a védelmemre.

— **A harmadik áldozat.** Annak a szenáció keltő gyilkosságnak és öngyilkosságnak melyet H.-Bőszörményben Hevessy csendőr elkövetett, a harmadik áldozata is kimult. Knapp Péter csendőr, kit a gyilkos és öngyilkos Hevessy életveszélyesen megsebesített, hosszas kintlódás után esütörtökön meghalt a csendőrlaktanyában. Temetése pénteken ment végebe általános részvét mellett.

— **Templomépítés Bőszörményben.** A h.-bőszörményi ev. ref. egyház második templomot épített. A presbiterium elhatározta, hogy e célból egy millió téglát égettet. A pénzügyeteket s testületeket elnökségeik utján megkeresi az építéshez szükséges költségekhez való adakozásra. Az egyháznál levő alapok közül az építés költségeihez bevonhatónak több alapot jelölt ki. Összesen: 10.286 frt 61 krrel, ezeknek 1895. január 1-től járó kamatait s az 1895. év folyamán a templomépítésre adott összegeket.

Városi és megyei hírek.

— **Rendkívüli bizottsági közgyűlés.** A legközelebb f. hó 7-én tartott rendkívüli bizottsági közgyűlés alkalmával az építendő es. és kir. lovassági laktanyához szükséges ingatlanok megszerzése iránt a névszerinti szavazás a biz. tagok kevés száma miatt megejthető nem lévén, ez ügyben a névszerinti szavazás a f. év és hó 19-én, szerdán d. e. 10 órakor a városház nagy tanácstermében tartandó rendkívüli bizottsági közgyűlésen fog megejteni s ez a közgyűlési tanácskozási ügyrend 2-ik §-a értelmében ezennel közhírré tétetik. Városi tanács.

* **Az adózók érdekében.** Saját érdekében figyelmeztetnek mindazon adót fizetők, kik a városi adóügy osztálytól bármilyen vallomási ívet kaptak, azokat kitölve legkésőbb f. hó 15-ig a városi adókövető hivatalba beküldeni el ne mulasztják, mert ellenkező esetben adójuk hivatalból fog megállapítani. Debreczen, 1896. február 9.

* **A vármegyei közigazgatási bizottság** ma tartotta havi ülését gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt. Az ülés lefolyásáról holnap közlünk tudósítást.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától.

A t. Házból.

Budapest, február 10. Ma délelőtt folytatták a kultusbudget tárgyalását. — *Szmialovszky* helyeslőként a kultuszpolitikát, elfogadta a költségvetést. *Molnár Józsiás* az iparosok és földmivesek tanítását sürgette. *Papp Géza* helyteleníté az Ugron indítványát, mert nem vonható minden felekezet egyforma autonomia alá. Sürgette továbbá a coelibatus eltörlését — már nemzeti szempontból is. (Általános helyeslés.) *Kovács Albert* a budget ellen beszélt, melyet keveselt. *Apponyi* gróf az országos képtár megvizsgálására parlamenti bíróság kiküldését javasolta.

A Kisfaludy-társaság diszgyűlése.

Budapest, február 10. A Kisfaludy-társaság tíz órakor diszgyűléssel ünnepelte Kisfaludy Károly születése évfordulóját. Gyulai Pál elnök hosszú beszéddel megnyitotta az ülést, melyen számos notabilitás volt jelen.

A Román minisztérium ujjaalakítása.

Budapest, február 10. Bukarestből jelentik: Parlamenti körökben biztosra veszik, hogy a költségvetés befejezése után, ami körülbelül márczius végére várható, a parlament ülészakát be fogják zárni és akkor rekonstruálják a kabinetet. — Stoloján, mint belügyminiszter, Aurélián pedig, mint földmivelésügy lépnének a kabinetbe; Palladi visszavonulna, Gianit pedig a kamara elnökévé választanák meg. — Más verzió szerint a mostani pénzügyminiszter: Kantakucim vállalná el a belügyi tárczát, helyébe pedig az állami monopóliumok vezérigazgatóját: Take Protopopeskut neveznék ki. Sturza miniszterelnök ilyképen reményli elérhetőnek a kabinet egyöntetű akcióképességét.

A pesti hazai takarékpénztár közgyűlése.

Budapest, február 10. A pesti hazai első takarékpénztár vasárnap tartotta LVI. évi közgyűlését Kléh István elnöke alatt. Felügyelő bizottsági tagokul Baumgarten Lajos, László Zsigmond és igazgatósági tagokul Morlin Imre és Szerb György választották a megüresedett helyekre.

Elsikkasztott örökség.

Budapest, február 10. A Bécsben nemrégiben elhalálozott *Temavianu* krajovai nagybirtokos rokonának *Sienszak* Bertalannának 200.000 frtot hagyományozott. Ez összeget — mint most érkezett táviratok jelentik — elsikkasztották.

Ferdinánd elismertetése.

Budapest, február 10. Konstantinápolyból távirják: Stoilov itt időzése és Oroszországnak félreismerhellen közeledése Bulgáriához előtérbe állította Ferdinánd fejedelem elismeretetésének kérdését. A porta és különösen a szultán elvileg nem ellenzik a fejedelem elismeretetését, a bolgár miniszterelnökkel való értekezések közben azonban rámutattak ama nehézségekre, melyek Kelet-Rumélia függő helyzete miatt utját állják a fejedelem elismeretetésének. Battenberg Sándor fejedelem ugyanannak idején „Kelet-Rumélia élethossziglan való főkormányzója” czímet kapta, de a szultán nem hajlandó az 1885-iki pucscsot minden következményeivel együtt, mint definitívumot elfogadni. A portán különben határozottan számítanak rá, hogy Ferdinánd fejedelem legközelebb Konstantinápolyba jön.

Megczáfolt hírek.

Budapest, febr. 10. A kormány megczáfolja azon alaptalan híreket, mintha *Fiáth* fejedelmegyei és *Molnár* zemplénmegyei főispánokat viszonyaik rendezésére hívta volna fel, mert erre ok egyáltalán nem is volt.

Templomfosztogató Magyarországon.

Budapest, február 10. Nemrégiben a bécsi dominikánusok templomából egy 30,000 forintos Mária-képet loptak el. A templomfosztogató Lemberg felé vette útját, hol kinyomozták ugyan, de nem foghatták el, mert időközben megszökött Magyarország felé. A fővárosi rendőrség már megtett minden intézkedést, hogy elfogja.

Milán és fia.

Budapest, február 10. Párisból jelentik: Milán király hosszabb levelet írt Sándor szerb királyhoz, melyben kifejté azokat a politikai feladatokat, a melyek jövőben Szerbiára hárulnak, s melyekben törekedni kell, hogy az Ausztria-Magyarország közötti jó viszony esorbát ne szenvedjen.

A magyar kereskedelmi csarnok jubileuma.

Budapest, február 10. A magyar kereskedelmi csarnok vasárnap délelőtt tartotta meg 25 éves fennállása alkalmából jubiláris közgyűlését a lipótvárosi új városház közgyűlési termében. A közgyűlésen az előkelő vendégek és a csarnok tagjai feltűnő nagy számmal jelentek meg. A gyűlést legalább 500 tagból állott. Ott voltak Bánffy Deszö báró miniszterelnök, Dániel Ernő keresk. miniszter, Vörös László és Cseörgheő Gyula államtitkárok Berzeviczy Albert a képviselőház alelnöke, számos országgyűlési képviselő, több testületi képviselő. Jellinek Henrik elnök nagyszabású beszéddel nyitotta meg a diszközgyűlést. Beszédében nagy vonásokban vázolta a kereskedelmi csarnok múltját. Ez intézménynek, melyet 1870-ben a budapesti kézműárkereskedők alapítottak, mindig az volt az célja, hogy a magyar kereskedők anyagi és szellemi érdekeit előmozdítsa. E célját valósította is; figyelme kiterjedt a kereskedelem minden ágára s mindig a haladást és a nemzeti irányt tartotta szem előtt. Karöltve működött a törvényhozással, hogy a nemzet közvagyonosodását előmozdítsa. Majd fejtette azokat a feladatokat, melyek a jövőben a magyar kereskedelemre és az intézményre hárulnak. A Vaskapu szabályozása következtében gondoskodni kell arról, hogy Budapest legyen a monarchia átmeneti forgalmának gőzpontja. Gondoskodni kell tehát rakpartról, raktárakról és téli kikötőről. Rendezni kell az ország hitelszervezetét és a valutát. A közösjegybanknál biztosítani kell az államhatalom befolyását. Arra kell törekedni, hogy erős, egészséges, nemzeti szellem lengje át a magyar kereskedelmet. E reményben nyitotta meg a diszgyűlést.

A beszédet hosszantartó taps és lelkes éljenzés követte. Jellinek Henrik elnök ezután melegen üdvözölte a megjelent vendégeket, első sorban a kormányt, a fővárost s a többi testületeket!

Dániel kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a kormány képviselői készséggel és örömmel jöttek el a kereskedelmi csarnok ez ünnepére. Ez intézmény működését a kormány tagjai mindig figyelemmel kísérték s azt tapasztalták, hogy a kitűzött céljának mindig megfelelt, a magyar kereskedelem körül nagy érdemeket szerzett és azt magyarrá tette. Elismerésük kifejezése az, hogy az ünnepen megjelentek. Meg van győződve, hogy a mai ünnep nem annyira zálog, mint inkább szilárd alap a jövőre nézve, melyben az intézmény nagy sikereket fog még elérni. E meggyőződésben a legmelegebben üdvözli a kereskedelmi csarnokot. (Lelkes taps és éljenzés.) *Bujanovich* Sándor orsz. képviselő, az országos gazdasági egyesület ne-

vében, mint annak alelnöke üdvözli a kereskedelmi csarnokot, melynek tagjai az ipar-és kereskedelmi érdeket tartják szem előtt. Utána beszélt Ráth Károly polgármester, ki Budapest székesfőváros nevében üdvözli a diszgyűlést. Ezután Jellinek Henrik elnök hálás köszönetét fejezte ki első sorban Bánffy báró miniszterelnöknek és Dániel kereskedelmi miniszternek, mire Schreger Jakab titkár előadása következett a kereskedelmi csarnok 25 éves történetéről. E tetszéssel fogadott felolvasása után áldották, Soma egyleti könyvvezető a kereskedelmi csarnok 25 éves forgalmáról számolt be.

A napirend utolsó pontja volt dr. Schreger Jakab titkár előterjesztése a kereskedelmi csarnok 20,000 koronás alapítványáról, melynek kamatait felerészben egy kereskedelmi alkalmazott özvegye s másik felét egy munkaképtelen kereskedelmi alkalmazott kapja. Végül Jellinek Henrik záróbeszédében s megköszöni az egybegyűltek szíves megjelenését.

Derecskei élet.*

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapja folyó évi február 5-én megjelent 30 ik számában „Derecskei élet” czímmel egy oly közlemény látott napvilágot, melynek egyes kitételei engem úgy igyekeznek a nagyérdemű olvasóközönség előtt feltüntetni, mint a ki egyik társadalmi osztályt a másikra uszítja. — Sem a célhoz, sem az eszközhöz, melylyel e szándék meg akar valósíttatni, más szavam nincs, minthogy megvetésre méltók. Ime beszéljenek maguk a tények:

Sem olyan nagy ember nem vagyok, hogy rögtönzött beszédek teremtsek, sem olyan kiesiny, hogy az általam bárminő alkalmakkor elmondottakból szorulás esetén valamit eltagadjak; de meg oly ügyetlen sem, hogy a rágalmozók pörölyével, azokhoz a mik a számon kijöttek, valamit hozzá engedjek kalapálni, avagy azokból valamit elkovácsolni, ezért kiindulva azon elvből, hogy a szó elrepül, az írás megmarad, nálam is megvan a szerény tehetségeiket teljesen ismerő egyének azon tulajdona, hogy a mit mondani akarnak, letezik előbb papírra. — S ugy látom, mint máskor, e szokásomnak most is megvan a hasznos gyümölese: mert az általam elmondott s tudósító által a hátrányomra ugyanesak jól kiszinezett beszéd, „melynek ott helye sem volt” szerinte, teljes szövegében ez:

„Tisztelt polgártársak! Szeretett barátain! Ember és így gyarló vagyok én is: tulajdonítsák tehát ezen emberi gyarlóságunk, ha teljes őszinteséggel kinyilatkoztatom, hogy az a nem kért, nem várt, nem keresett kitévés, — melylyel önök engem e tiszteletreméltó egylet alelnöki székébe emeltek, ma szívemnek, lelkemnek jól esik. Fogadják érte hálás köszönetem. S a midőn ünnepélyesen ígérem, hogy ezen egylet felvirágoztatásáért szerény anyagi s szellemi tehetségeimtelő telhetőleg minden tehetőt elkövetek, ugyanakkor engedjék meg, hogy becsés türelmüket pár perczig igénybe véve elmondhassam önöknek röviden, hogy most miért bírám különös becséssel az itt jelenlevők nagy többségétől máskor is hálással vett esekélységem felé irányuló bizalom.

„Jól tudják önök, hogy mint egyik hazafias dalunk mondja: — Ezer esztendeje annak, hogy a magyarok itt laknak — s ezen ezeredik év emlékére, még ott is béke-jobbót nyújtanak egymásnak az ellenfelek, hol az elvek mellett való küzdés nemesak erkölcsi, hanem hazafias szent

kötelesség. — Bizonyára tudják önök, hogy e béke a parlamentből óhajt hazánk irányaira jóltevő szellemként mindenüvé elszállani. S vajjon ez áldásthozó Istenbékének van-e nálunk csak egy halvány reménysugara is? Fájdalom nincs! Mert ime tekintünk meg csak közönségünk ez évi eseményeit, mit fogunk látni? Viszályt és gyűlöletet mindenütt, szeretetet és békét sehol. — Jól tudják önök, hogy városunkban, tehát e tiszta magyar közönség kebelében egy szép fejlődésnek indult egyletet az ugynevezett keresztény iparoskört felemésztette a felekezeti gyűlölködés pusztító tüze; a 28 év óta fennálló kaszinót, mely napi nehéz munkánk végzése után, sokónknak volt testet s lelket üdítő kellemes oáz, a sértett hűség s oktalan gyűlölet vad kifakadásai, adná Isten, hogy hamis próféta legyek, a végpusztulás szélére juttatták. Ezeket uraim én fájlalom; fájlalom pedig egyszerűen azért, mert mint e városnak egyik szerény polgára s hű fia, csak örülni tudtam, mikor ennek kebelében a kultur-intézmények létesülését s azok erősbödését szemlélhettem. Megvallom tehát, miszerint félttem, hogy a viszály magvai, — melyek gondos kezekkel hinteggettettek az egylet tagjai között is, megtermik itt is élvezhetlen gyümölcseiket; de hála s elismerés érte Derecske tisztelettudó józan gondolkodású polgárságának, az egyletben az egység, a béke, ugy látom szilárdul áll. S hogy ez így van, az annak az értelmes polgárságnak tulajdonítandó, mely a valódi érdemek előtt, még politikai ellenfeleivel szemben is ki tudta, akarta mutatni mindig tiszteletteljes hódolatát.

A midőn ez iránt teljes elismerésemet nyilvánítom, engedjék meg elmondanom a másik okot is, a mely előttem a felém irányult bizalmat kiválóan becséssé teszi. Bizonyára önök is hallották már, hogy van Derecskén egy remek tábort, melynek jelszava ez: le a tanítókkal! mindenünnen vissza kell őket szorítani, a hol tért foglaltak! össze kell törni azt a testületet! majd letöröm én a szarvukat! majd beadom én a keserű labdaesőt! Sőt van a tábornak olyan vitéz tagja is, a melyik bátran kivágta, hogy vagy ő pusztul el Derecskéről, vagy Uray tanító. Hát uraim e fenyegetőzésekre szabad legyen kinyilatkoztatom, miszerint ezek oly egyénektől jöhetnek, a kik által — a közügy, közvagyon s közmorál hátránya nélkül, — a tanítótság jelentékeny részének eszköz nem engedte magát felhasználtatni.

Tehát a 19-ik század utolsó negyedében, mikor az ököl-jog korszaka csak mint rémmese áll előttünk, mikor létünket szellemi fegyverekkel kell és lehet biztosítanunk: ily csata-kiáltások mellett üzentek Derecskén egyes képzett nagyságok pusztító háborút a befolyásos tanítók ellen. Méltó fegyver a harezosokhoz. Le a tanítókkal, tehát a társadalom azon osztályával, melyre az édesapa büszkeségét, az édesanya legdrágább kincsét, gyermekeit bizza, azért hogy azok lélek- és kedélyvilágában fölépítse az Istenség megismerésének és imádásának szent templomát. Össze kell törni azon hivatalnoki karnak a tekintélyét, a mely magasztos hivatásának tekinté, a hazaszeretet szent lángját, ugy gyujtani meg a gyermeki szivekben, hogy az örökkön örökké lobogjon. Meg kell semmisíteni azon tanítók befolyását, a kik munkásságra, józan életre, a törvények s azon végrehajtóinak tiszteletére tanítják nemesak szóval, hanem példák-kal is a polgárság ezreit. — Le kell törni a szarvukat azoknak a tanítóknak, kik lelkük egész tisztaságával, szívük egész melegével oda hatnak, hogy mind nővendékeik, mind a befolyásuk alatt álló polgárok gyönyörűségüket leljék a tiszta erkölcsökben, mert örökigazság, hogy: „Minden ország támasza s talpköve a tiszta

*) Lapunk esütörtöki számában ezen cím alatt megjelent közleményre válaszul kapjuk ezeket a sorokat; egyuttal kijelentjük, hogy ezek közlésével a derecskei élet felett támadt vitát be is fejezzük.

erkölcs. "Be kell adni a koserü labdacso-
kat azoknak a tanítóknak, a kik szerény
fizetéseikből a községünkben eddig fenn-
álló kulturintézmények felvirágoztatásáért
nemcsak együtt, de egyenként is többet
tettek, mint a most ellenünk mozgósított
had háromnegyede együtt.

Ezek tehát azon okok, mélyen tisztelt
polgártársaim, melyek előttem e mai
napot s az ezen elnyert megtiszteltetést
örökbecsűvé teszik. — Fogadják érte is-
mételten kinyilatkoztatott hálás köszö-
netemet. Hosszadalmas voltomért elnézésü-
ket reményelve s Isten áldását kérve
önökre s egyetűnkre: kívánom, hogy éljenek
sokáig."

Ime Tek. szekerestő Ur s Nagyrődemü
olvasó, ez az a beszéd, mely tudósító sze-
rint a felizgult kedélyeket még ingerül-
tebbé igyekezett tenni s egyik társadalmi
osztályt a másikra akarja uszítani. Ez az
a beszéd, a melynek hatása alatt tudósító
ezt a jó tanácsot adja: „Nyuljon mindenki
kebelébe s azután szónokoljon.” „Nem jó
tüzzel játszani, mert éget az s a meggon-
dolatlan, vagy túlbátor ember előbb-utóbb
magát sebzí meg vele.” A jó tanácsot
megfogadtam, kebelembe nyultam s az ott
lakó bírót felelte: „Bizzál fiam: mert
a józan közvéleményt azok, kik gyanu-
sítanak, piszkolnak mindenkit azért, hogy
magukhoz hasonló feketévé tegyék, nem
fogják megtéveszteni soha. De ha még ez
sikerülne is ideiglenesen, ekkor is lesz
lelki erőm annak következményei elvise-
lésére s bizonyára nem fogok házról-házra
járni sirva, oly dolgokkal, melyekről ha
kerékbe török is a férfi, hallgat. Nem lesz
jó a tüzzel játszani Tudósító ur! Különben
engedjen kifejezést adnom azon véleke-
désemnek, miszerint Önnek is, mint társai-
nak az fáj, hogy én, — és nem Ön vagy
önök közül egy, — mondhattam el azt az
alelnöki beszédet. Nem tudom vigasztal-
ásra, vagy bossúságára leend-e, de annyit
kijelenthetek még, hogy az oly igen ne-
hezelt alelnöki tisztségről csak a bekövet-
kezett elváltás napjának reggelén érte-
sültem, tehát tudomásom sem volt róla,
sőt mi több, a gyűlésnek felé sem voltam
mindaddig, míg megválasztásom után ér-
tem nem küldtek.

És most, midőn ismételten felkérem a
nagyrődemü olvasó közönséget, miszerint
egy a „Derecskei élet“ ezímen megjelent
tudósítást, mint az általam elmondott s
itt szószerint közölt alelnöki beszédet
méltóztassék nagy figyelemmel elolvasni
s azok alapján tudósítóról és rólam ítéletet
alkotni, — magamat a Tekintetes Szer-
kesztő ur jó indulatába ajánlva vagyok.

Derecskén, 1896. február 7-én

alázatos szolgálja.

Uray Gyula, m. k.

GSARNOK.

A ki boldog volt.

Írta: Merk E.

26.

Fordította: Popper Dezső.

De Julia tekintete csak a virágágyakra
esett, melyeken már-már alig volt egy-
egy geresesén, egy-egy napvirág, míg
Rueda azután ismét folytatá:

— De az én tegnapi tettem nagyon
nagyra becsültetik. Nagyon természetes
volt, hogy a fiúcska után beugrottam a
vizbe és ezer szerenese volt, hogy meg-
menthettem. Igaz, nagyon kevés jelentő-
séggel bír az, ha életemet kockára tes-
zem. Kegyed tudja, hogy milyen értéke-
len az. Nem volna szem, a mely könyezne
érettem.

— Ki tudja? — felelé gyorsan, ünne-
pélyesen, úgy, hogy Rueda kérdőleg, cso-
dálkozva vetette reá szeméit.

Talán szerelmi vallomást kell neki
ezekről a különben daczos ajkáról hal-
lani? Zavartan nézett rá és félreértette
ezen hirtelen elfogultságát. De Julia vona-
kodott beszélni, mivel még lelki szemei előtt
állott az a jelenet, mikor egyedül volt vele
az erdőben és érezte, hogy akkori izga-
tottságáért, abban az órában hallgatag-
ságára magyarázatot kell, hogy találjon.

— Ki tudja? — ismétlé Julia — talán
mégis létezik egy szív, mely fájdalmasan
összeszorulna az ön halála miatt.

Látta, hogy szavai mennyire felizgat-
ták és tekintete folyton ajkaira volt szeg-
ződve.

— Ezt már régebben is megmondhat-
tam volna önnek, azon a szép nyári napon,
mikor nekem a szerető szív iránti vágyát
elbeszélte. De akkor — itt hangja lejjebb
szállt, míg ujjai egy bokorról leszakított
levelet cibált széjjel — akkor még bennem
volt a régi gyűlölet és harag lángja. Így
szóltam magamhoz: ezen ember által
lettél boldogtalan és most mégis te segí-
tenéd az ő boldogsága felépítésére?! Azért
hallgattam el akkor azt a szépen hangzó
vigaszt.

A színeskedést kissé akadozva ej-
tette ki, de mivel már önmaga lebben-
tette fel érzelmének fátyolát, szabadon pill-
lantott fel és folytató:

— Az ön iránti gyűlöletem a ma
nappal hálává változott; én önt mint jó,
nemes embert tanultam megismerni. Ön-
nek szabad egy komoly titkot is elárul-
nom. Nincs önnek Rueda ur igaza abban,
hogy az egész világot szeretetlennek nevezi.
Létezik egy leányszív, mely olyan világos,
mint a kristály, olyan tiszta mint az arany
és abban a szívből lakik ön, miként egy
templomban, mely önért sajog, de ön évek
óta halad a mellett a drágakő mellett,
mint egy világtalan és nem veszi észre.

Rueda ezen szavaknál csak azt érezte,
hogy hiúságán sértés követetett el. Erősen
meg volt győződve a felől, hogy az a szép
fiatal asszony most már daczára egykori
gyűlölködésének, több melegséggel van
irányában, és ime, egy közönyös mosolylyal
más valakire utasította őt.

— Nagyon nemes tett, kegyedtől,
asszonyom — mondá meglehetősen szárazon
— hogy hajlandó volna szeméimet kitárni,
hogy boldogságomat megtaláljam. Csak
attól félek, hogy tévedni fog. Igen könnyű
azt kitalálni, hogy kiről beszél kegyed
olyan lelkesülten. Azon lelkesült dícséret-
hez én is eszatlakozom: világos, mint a
kristály, tiszta, mint az arany. Csak a sze-
retetben nem hiszek, egy angyal földi sze-
retetében, mindenkin tud segíteni, min-
denkit tud vigasztalni, a ki minden hal-
landó lény iránt jószággal, melegséggel,
türelemmel bír, azt elhiszem. De ez nem
az asszonyi szeretet, mely csak egyet
szeret és csak egy által akar szerettetve
lenni, mint a többi asszonyok.

— Abban igaza lehet — felelé Julia
kemény hangon — mert az a leány,
kiről önnek beszéltem, nem szeret és nem
akar szerettetve lenni, mint a többi
asszonyok, nem úgy, mint az asszonyok
nagy része, kiket ön eddig ismert és —
elfelejtett. Annak a leánynak ezen von-
zalma nem tréfa, sem pedig kaland, mely
jön és elmúlik, melyre egy pár év múlva
csak egy-két elhervadt virág emlékezteti,
nem, ő életének sorsára bizza magát.
Eddig még nem volt sorsa napfényes, mit
Ön is tud.

Rueda hirtelen gondolkodóba esett,
majd elfogult lett.

— Hogy ha úgy van — mondá lassu
hangon, mely komolysággal — akkor az
én „szent barátom“ egy önalkotott ideált
hordoz szívében, mely véletlenül az én
alakomra vetődött. A valódi, igazi ember,
hogy érdemelne meg olyan szeplőtlen sze-
relmet?

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osz-
tályánál. —

— Febr. 2-től febr. 8-ig. —

1. Kis József és neje Zenerovics Gizella
veszik Kovács József és neje Huszár Erzsé-
bettől ezeknek ujosztásu szántóföldjüket 200
frt vételárért.

2. Rácz Sándor és Székely Erzsébet
veszik Kovács János és Oláh Juliánától
ezeknek 3621. sorszámu házukat 1650 frt
vételárért.

3. László János és neje Tóth Juliánna
veszik Gál András és Székely Juliánától
ezeknek ujföldjüket 225 frt vételárért.

4. Szatmári István veszi Szivós József
és neje Silágyi Zsuzsánától ezeknek 34 és
fél □ öl csapókeri szőlőföldjüket a rajtalévő
épületekkel 650 frt vételárért.

5. Balogh Mihály és neje Sudán Zsuzsánna
veszik Koos Ferencz és neje Kertész Zsuzsán-
nától ezeknek a debreczen-pusztá fancsikai
52. sztkvben foglalt ingatlan birtokukat
1490 frt vételárért.

6. Debreczen sz. kir. városa veszi Vas
Juliánna előbb Barta Jánosné, most Lukács
Mihályné és Barta Gábortól ezeknek csapó-
keri szőlőföldjüket 1686 frt vételárért.

7. Jobbágy János és neje Gyulai Róza
veszik Borsay Sámueltól ennek kaszálló bir-
tokát 440 frt vételárért.

8. Gulyás Sándor veszi nejétől Molnár
Juliánától ennek ujkerti szőlőjének feleré-
szét ajándékozás czimén 100 frt becsér-
tékben.

9. Jobbágy János és neje Bihari Juli-
ánna veszik Fülöp Mihály és Nagy Julián-
tól ezeknek 2644. sorszámu házas telküket a
rajta fekvő épületekkel és felszerelésekkel
2800 frt vételárért.

10. Bignió Gyula veszi Helmechny Béla
és neje Ruttkay Polixénától ezeknek 1608.
sztkvben foglalt ingatlan birtokukat 9500 frt
vételárért.

11. Ecsedi István és neje Szücs Erzsé-
bet veszik özv. Albert Istvánné, Török Juli-
ánna ugvis mint kiskoru gyermekei Albert,
István, Juliánna, Erzsébet, László, Béla,
Gyula, ter. és törv. gyámjától ezeknek 5 hold
1000 □ öl területű ondódi szántóföldjüket
2000 frt vételárért.

12. Kovács János és neje Barta Juliánna
veszik Kiss János és neje Fazekas Zsuzsán-
nától ezeknek 212 □ öl területű tégláskerti
szőlőbirtokukat 160 frt vételárért.

13. Urbán György és neje Balázs Mártha
veszik Kiss János és neje Fazekas Zsuzsán-
nától ezeknek 212 □ öl területű tégláskerti
szőlőbirtokukat 160 frt vételárért.

14. Deli György és neje Hegedüs Er-
zsébet veszik Óri Mihálytól enn k 7 hold
950 □ öl területű ondódi szántóföldjét 2200
frt vételárért.

15. Özv. Tolvaj Jánosné Fekete Juliánna
eladja cserébe 3308. sorszámu házas telkét,
Miskolczi János és neje Varga Zsuzsánának
ezeknek hatv n-utczai kerti szőlőföldjükrét
1200 frt vételárért.

16. Nádasdi János és neje Csige Juli-
ánna veszik Kerek Juliánna özv. Győri Mi-
hálné, Kerek Eszter, Ungvári Józsefné és
Kerek Erzsébet Szekeres Anúrásnétól ezek-
nek 1178. sorszámu házas telküket és ennek
ondódi földjét 3900 frt vételárért.

17. A debreczeni timár-társulat veszi
Kovács Lajostól ennek 2093 sz. a.9 háznak
öt megillető 1/195 öd részét 6138 frt. vételárért.

Debreczeni Városi Színház.

Idénybérlet 107. sz. Páratlan bérlet 107. sz.

Ma, hétfőn, 1896. február 10-én

A kis alamuszi.

Eredeti operette 3 felvonásban. Szövegét
írta és zenéjét szerette: ifj. Bokor József.
(Rendező: Krémer.)

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1895. október hó 1-től. —

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
minden kedden	délben 12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 15 p.
Miskolc—Kassa felé	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolc—Kassa felé	este 8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	délután 4 ó. 02 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Kiadó lakás.

Piacz utcán a városházával szemben levő **Simoaffy-téle** házban az emeleten három szobából, konyhából és mellék-helyiségekből álló **utcai lakás**, mely **irodának, valamint egyleti helyiségnek** kiválóan alkalmas, **folyó évi május 1-től kezdve**

berbe kiadó.

Értekezhetni: **dr. Orbán József** ügyvéd-nél, Nagy-Csapó-utcán 328. sz. a. 131 1—1

Fix fizetést és jutalekot

kapnak megbízható productiv

helyi és utazó képviselők.

Pályázhatnak tisztességes, jó rábeszélő tehetséggel bíró egyének. A **biztosításban jártasok** előnyben részesülnek.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni

RICKL ANTALNÁL

122—2—2

Kossuth-utca 23. szám.

Kitűnő **kanári-madarak** utó-fajzat; előnéveltek. Utánvételt szállítom 8—20 márkáért. Nyolcz nap próbaidő, díjtalan cserélés. Prospektusokat ingyen. **W. Heering**, St. Andreasberg (Harz) 427.

116—4—4

Szabó Lajos Fiai

cég

tudatja a n. é. közönséggel, hogy a **farsangra** nagy választékban érkeztek raktárra a 92 39—23

legújabb

Farsangi divat-

czikkek:

színes **selymek, luszterek, világos színű divatszövetek, legyezők, szalagok, keztyűk.**

**Üveg-,
porcellán-, lámpa-
china-ezüst-,
bronz-, majolika-,
disz- és ajándéktárgyakat**
nagy választékban
legjutányosabb gyári árak mellett
ajánl
Kaszanyitzky Endre.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve. 113-50-5

Hajdúvármegye alispánjától.

12943 sz.

1895

Hirdetmény.

Hajdúvármegye törvényhatósági közutjára szükséges, összesen 21 darab téglá ellen-falu beton-cső átteresz újból építésére 3582 frt 77 kr összeg erejéig engedélyeztem.

A fentemlített munkálat foganatosisításának biztosítása céljából **1896. évi márczius hó 4 ik napjának d. e. 9 órájára**, hivatalos helyiségemben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtokat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a **Füzött nap d. e. 9 órájáig** hozzám anyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem tognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek, a magy. kir. államépítészeti hivatalnál, (Kossuth-utca Berger-ház) a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1896. február 1.

Rázsó Gyula,

kir. tanácsos, alispán.

127—3—1

10925 kv.
1895

Pót-hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság hözhírré teszi, miszerint a Debreczen sz. kir. város mint végrehajthatónak, Kozma János és neje debreczeni lakos végrehajtást szenvedettek elleni 269 frt 25 kr s jár. iránti végrehajtási ügyében 10321/95 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a debreczen puszta halápi 102. sztykyben A + 1. 2. rsza. 216. 217. hrsz. a. foglalt kaszáló birtokra a C 1. 2. sz. a. Debreczen sz. kir. város közönsége és a kaszáló birtokosok javára bekebelezett szolgálmi jogok épségben hagyása mellett 1275 frt kikiáltási árban a debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság árverés termében **1896. évi február hó 28-ik napjának d. u. 3 órájára** kitűzött árverés az 1881: LX. t.-cz. 167. § alapján a Debreczeni Első Takarékpénztár végrehajtható érdekében is 175 frt tőke követelése és jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. december 16.

Nagy Károly

kir. t.-széki bíró.

129—1—1

Eladó szőlővessző.

Tisztelettel tudatom, hogy ez év tavaszán ismét nagymennyiségű **két éves duggyökerű szőlővessző** lesz alulírott telepén kapható és pedig az alábbi kitűnőnek bizonyult nemes fajtákból, u. m.:

100 darab ára:	
Szagos muskotály	2 frt 50 kr.
Fürmint	1 " 60 "
Veltelini zöld	1 " 60 "
Rakszölő	1 " 60 "
Sárga fehér	1 " 60 "
Kevert fehér (szapora borszölő)	1 " 50 "
Rajnai rizling	3 " — "
Fehér gyöngyszölő (Chasselas)	1 " 50 "
Fekete burgundi	1 " 50 "
Fekete oportó	1 " 60 "

A szállítás a legközelebbi vasuti állomáig (Vutka-Pordány) díjmentes.

Megrendeléseket elfogad és közvetít helyben

Széchenyi-utca 1800. sz. alatt

Stefly Adolf,

hol egyuttal a vesszőminták is megtekinthetők.

Nagyhollány (Sopronmegye) 143. sz.

Schaden József

szőlőbirtokos.

128—3—1

Csúz és köszvény,

csúszos fej- és fogszagatások, ütési és fízamodási, valamint fagydagánatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPERATOR

ne ü gyógyszer, melynek üvege 50 kr. vagy 1 frtért mind n. gyógyszerárban kapható. A Reperatorral a Rókus-kórházban 136 esetben tetetett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 229 esetben teljesen gyógyulás éretett el.

Vérszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a **Tokaji China vasbor**, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedélyvel látott el. So. rosz utánzat létezik, miért is ké em vételnél névalírásomat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívül tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelté. 1 db. 50, 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindennemű éktelenségét bizton eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartá ára szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt, egy köcsög á. 2 frt.

Ezek gyógyszerár kiválóbb specialitásai, melyek főváros és országzerte a legjobb hírnévként örvendenek postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

gyógyszertára

a „Magyar Koronához.“

111—6—3

Budapest, Kálvin-tér.